

SUOMEN METSÄTIETEELLINEN SEURA ry TOIMINTASUUNNITELMALUONNOS 2024

1. TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Suomen Metsätieteellisen Seuran (jatkossa Seura) toimintaympäristö on jatkuvassa muutoksessa, mutta Seuran perustoiminnot ovat vakiintuneet. Toimintavuoden aikana Seuran toiminnan odotetaan kehittyvän suotuisasti.

Seura ja sen julkaisut ovat tällä hetkellä valmiita vastaamaan lisääntyviin avoimen tieteen ja erityisesti avoimen julkaisemisen vaatimuksiin. Silva Fennican osalta seurataan aktiivisesti kansainvälisen tiedejulkaisemisen kehitystä. Eurooppalaisten tiederahojittajien PlanS-ohjelma on mahdollisuus vahvistaa Seuran julkaisujen asemaa avoimen tieteen kentässä, joskin se asettaa myös uusia vaatimuksia julkaisutoiminnalle ja lisää raportointivelvollisuuksia. Suurten kansainvälisten tiedekustantajien kirjastojen kanssa tekemät avoimen julkaisemisen sopimukset – myös Suomen FinElabin kanssa – voivat ohjata käsikirjoituksia sopimuslehtiin mieluummin kuin yksittäisistä artikkeleista julkaisumaksuja kerääviin lehtiin. Tämän vaikutusta Silva Fennican käsikirjoitustarjontaan on seurattava.

2. ORGANISAATIO

Seuran toimintaa johtaa hallitus, joka kokoontuu 8 - 10 kertaa vuodessa. Tarpeen mukaan voidaan järjestää sähköpostikokouksia. Seuran toimihenkilöinä työskentelevät Silva Fennican ja Metsätieteen aikakauskirjan päätoimittajat, julkaisusarjojen yhteinen toimittaja, toiminnanjohtaja ja taloudenhoitaja.

Seuran yhteydessä toimii kuusi tieteenalakerhoa: Metsäbiologian kerho, Metsäekonomistiklubi, Metsänhoitoklubi, Metsäsuhdeklubi, Taksattoriklubi ja Teknologiklubi. Seura tukee tieteenalakerhojen toimintaa taloudellisesti niiden esittämien toiminta- ja taloussuunnitelmien perusteella ja osallistuu niiden toiminnasta tiedottamiseen verkkosivuillaan ja jäsentiedotteillaan. Seura on myös valmis ottamaan vastaan perusteltuja ehdotuksia uusien tieteenalakerhojen perustamisesta. Seuran hallituksen ja tieteenalakerhojen johtotehtävissä toimivien yhteisiä kokouksia järjestetään vähintään kerran vuodessa.

Seuran hallituksen työn tukena toimii työryhmiä. Metsätieteen päivän järjestelytyöryhmä vastaa Metsätieteen päivän suunnittelusta ja järjestämisestä. Työryhmän puheenjohtajana toimii Seuran varapuheenjohtaja ja jäsenenä ovat edustajat jokaisesta tieteenalakerhosta. Seuran toiminnanjohtaja toimii sen sihteerinä. Taloustyöryhmä toimii neuvonantajana Seuran hallinnoimien rahastojen varallisuuden hoidossa. Taloustyöryhmä koostuu Seuran puheenjohtajasta, taloudenhoitajasta ja hallituksen ulkopuolisista jäsenistä, joilla on mahdollisimman laaja ja monipuolinen kokemus sijoitustoiminnasta. Työryhmä kokoontuu ainakin kerran toimintavuoden aikana. Tarvittaessa Seura voi perustaa muitakin työryhmiä.

3. TIEDOTUS

Seura pitää yhteyttä jäseniinsä ensisijaisesti sähköisesti. Pääasiallisen tiedotuskanavan muodostavat jäsenistölle sähköpostitse lähetettävät tiedotteet Seuran toiminnasta. Sääntömääräiset tiedotteet ja tiedotteet, joissa informoidaan useista Seuraa koskevista asioista, postitetaan edelleen niille jäsenille, joilla ei ole mahdollisuutta vastaanottaa tiedotteita sähköisesti. Suppeat ajankohtaistiedotteet lähetetään ainoastaan sähköisenä. Tiedotteiden informaatiota taustoittaa Seuran verkkosivusto osoitteessa <https://metsatiede.org>. Sivusto pyrkii antamaan mahdollisimman laajan ja tarkan kuvan Seuran toiminnasta. Sen sisältöä päivitetään ja kehitetään jatkuvasti. Seura jatkaa Viestipalvelu X:n (Twitterin) käyttöä tiedottaessaan toiminnastaan ja julkaisuistaan sekä klubien toiminnasta. Metsätieteen aikakauskirjan artikkelit nostetaan esiin Seuran X-tilillä. Tilin pääkieli on suomi, mutta tarvittaessa käytetään myös englantia. Silva Fennicalla on oma englanninkielinen X-tili, jonka kautta kerrotaan myös Dissertationes Forestalesissa julkaistuista väitöskirjoista. Tiedeyhteisön läsnäolo Viestipalvelu X:ssä on vähentynyt sen viimeaikaisen kehityksen vuoksi, mutta kaikki merkittävät tiedekustantajat käyttävät edelleen kanavaa. Toimintavuoden aikana selvitetään Seuran tarkoituksien kannalta tärkeimmät sosiaalisen median kanavat ja suunnitellaan mahdollista näkyvyyttä niissä.

4. JULKAISUTOIMINTA

Seura julkaisee kansainvälistä metsätiedelevettä *Silva Fennica*, kotimaisilla kielillä vertaisarvioituja ja muita tieteellisiä artikkeleita julkaisevaa *Metsätieteen aikakauskirjaa* sekä yhteistyössä Helsingin yliopiston maatalousmetsätieteellisen tiedekunnan ja Itä-Suomen yliopiston metsätieteiden osaston kanssa väitöskirjasarjaa *Dissertationes Forestales*.

Seuran kolme julkaisusarjaa ja Suoseuran *Suo-lehti* julkaistaan yhteisellä julkaisualustalla Tieteen tietotekniikan palvelukeskuksen (CSC) cPouta-pilvipalvelussa. *Silva Fennica* sivusto sisältää myös digitoidut *Silva Fennica* ja *Acta Forestalia Fennica* arkistot vuodesta 1913 alkaen. *Metsätieteen aikakauskirjan* sivusto takaa pääsyn kaikkiin sarjan vuosikertoihin ja sen VMI-liitteisiin. Seuran IT-assistentti hoitaa pilvipalvelimen ylläpidon tuntitöinä.

Ainoastaan sähköisenä ilmestyvä *Silva Fennica* on avoin metsätiedelevä, joka kattaa laajasti kaikenlaiset metsät ja metsävarojen käytön kysymykset. *Silva Fennica* toimittamisen ja artikkeleiden hyväksynnän perusteena on artikkeleiden korkea tieteellinen taso. Kaikki *Silva Fennica* artikkelit julkaistaan sekä html-tiedostona, johon on lisätty lukemista helpottavia artikkelin sisäisiä linkkejä ja linkkejä relevantteihin ulkoisiin tietolähteisiin, että helposti tulostettavana pdf-tiedostona. *Silva Fennica* kansainvälinen Editorial Board koostuu aiheoimittajista ja heitä tukevista toimituskunnan jäsenistä. *Silva Fennica* on sitoutunut seuraamaan Tutkimuseettisen neuvottelukunnan ja kansainvälisen Committee on Publication Ethics (COPE) -järjestön eettisiä suosituksia.

Toimitus seuraa tarkasti PlanS:n kehitystä ja pitää huolen, että *Silva Fennica* on kaikilta ominaisuuksiltaan sen vaatimukset täyttävä. *Silva Fennica* on seurannut Center for Open Sciencen (COS) läpinäkyvyys- ja avoimuussuosituksia (<https://cos.io>) tasolla 1. Toimintavuoden alusta lehti siirtyy noudattamaan pääosin tasoa 2, joka edellyttää tutkimuksen aineistojen, datan ja koodien julkaisemista avoimena. Avoimen aineiston vaatimuksesta voidaan poiketa perustelluista syistä, joita voivat olla mm. kansallinen turvallisuus, liikesalaisuudet, yksityisyyden suoja tai kaupallisen aineiston käyttö. Nämä poikkeamat on perusteltava artikkelin lopun avoimuuslausunnossa. Mikäli työssä on käytetty aineistoa, jota kirjoittajat eivät voi avata, mutta johon lukija voi saada käyttöoikeuden (esim. satelliittikuvat), yhteystiedot aineiston pyytämistä varten ja aineiston tarkka yksilöinti on liitettävä artikkeliin. Avoimuuden embargo on perustelluista syistä mahdollinen.

Silva Fennica toiminnan rahoittamiseksi julkaistuista artikkeleista kerätään artikkelimaksu (Article Processing Charge, APC). *Silva Fennica* artikkelimaksuja ei kerätä kahdessa tapauksessa: Seuran jäsenet voivat julkaista ensimmäisenä kirjoittajana yhden ilmaisen artikkelin vuosittain ja artikkeli vapautetaan kokonaan artikkelimaksusta, mikäli sekä ensimmäinen kirjoittaja että vastuukirjoittaja työskentelee Maailmanpankin luokituksen mukaisen alimman ja alemman keskituloluokan maan tutkimusorganisaatioissa. Artikkelimaksu on porrastettu niin, että korkean tuloluokan maiden tutkijoiden artikkeleiden hinta on 900 € ja ylemmän keskituloluokan maiden tutkijoiden artikkelimaksu on 600 €. Tavoitteena on houkuttaa lisää käsikirjoituksia ylempään keskituloluokkaan kuuluvista metsätalousmaista (esim. Meksiko, Etelä-Afrikka ja Brasilia, joka tuottaa 10 % maailman metsätieteellisistä julkaisuista).

Seura tukee Ukrainan sodan takia Venäjää ja Valko-Venäjää vastaan asetettuja Euroopan Unionin pakotteita, eikä ota vastaan käsikirjoituksia eikä kutsu tarkastajia näistä maista. Julkaistun aineiston lukeminen on edelleen vapaata kaikille.

Metsätieteen aikakauskirjan julkaiseminen jatkuu vuonna 2024 pelkästään sähköisenä, jatkuvasti täydentyvänä metsätiedelevenä. Artikkelit julkaistaan välittömästi niiden valmistuttua ja ne arkistoidaan vuosikerroittain, mutta niteisiin viittaavia numeroita ei käytetä. Toimintavuoden aikana jatketaan työtä vertaisarvioitujen artikkeleiden osuuden lisäämiseksi. Päähuomio kiinnitetään edelleen hyvien katsausartikkeleiden saamiseen. Sivuston pääkieli on suomi, mutta artikkeleita julkaistaan myös muilla kotimaisilla kielillä. *Metsätieteen aikakauskirja* ei kerää artikkelimaksuja, joten se on ilmainen sekä lukijoille että kirjoittajille. Myös *Metsätieteen aikakauskirja* siirtyy Center for Open Sciencen läpinäkyvyys-suositusten tasolle 2. Avoimuus- ja läpinäkyvyyspolitiikka sovelletaan samoin kuin *Silva Fennica*ssa. *Metsätieteen aikakauskirja* on sitoutunut seuraamaan Tutkimuseettisen neuvottelukunnan suosituksia.

Seura jatkaa yhteistyössä Helsingin ja Itä-Suomen yliopistojen kanssa *Dissertationes Forestales* -väitöskirjasarjan julkaisemista. Sarjalla on toimituskunta, joka vastaa sarjan ohjeistuksesta ja kehittämisestä. Seura vastaa sarjan toimitustyöstä ja julkaisutekniikasta.

5. YLEISÖTILAISUUDET

Seuran vuotuinen päätapahtuma Metsätieteiden päivä järjestetään syksyllä 2024. Yleisteemaksi valitaan jokin ajankohtainen metsäalan aihe, jonka päivän järjestelytyöryhmä valitsee yhteistyössä Seuran hallituksen kanssa. Metsätieteen päivä järjestetään ainakin osittain hybridinä eli fyysisenä tilaisuutena, jota voi halutessaan seurata myös etänä. Fyysinen tilaisuus järjestetään Helsingin yliopiston Viikin kampuksella. Päivän ohjelmaan liitetään tutustuminen metsää virtuaaliodellisuuden keinoin esittävään Virtulabiin.

Seura osallistuu Tieteiden yöhön 25.1.2024 järjestämällä työpajan ”Uudet työkalut monitavoitteisessa metsänhoidossa”.

Seura osallistuu metsäalasta käytävään yhteiskunnalliseen keskusteluun järjestämällä tarpeen mukaan ajankohtaisia tieteellisiä seminaareja ja webinaareja.

Toimintavuoden aikana Seura pyrkii tekemään yhteistyötä läheisten tieteenalojen tieteellisten seurojen kanssa. Seura selvittää toimintavuoden aikana myös mahdollisuuksia pohjoismaiseen yhteistyöhön.

Tieteenalakerhot järjestävät omaa toimintaa kuten kokouksia, seminaareja ja retkeilyjä toimintasuunnitelmiansa mukaisesti.

6. APURAHAT JA PALKINNOT

Seura jakaa hallinnassaan olevien rahastojen nettotuotosta apurahoja ja palkintoja rahastojen sääntöjen mukaisesti. Apurahoja myönnetään pääsääntöisesti tohtoriopiskelijoille ja tutkijatohtoreille, joiden tutkinnosta on kulunut enintään viisi vuotta. Apurahan saajien tulee olla läsnäolevia opiskelijoita suomalaisessa yliopistossa tai työskennellä suomalaisessa tutkimusorganisaatiossa. Suomessa työskenteleviä tai jatkotutkintoa suorittavia ukrainalaisia metsätieteilijöitä rohkaistaan hakemaan apurahaa. Ajantasaiset tiedot apurahoista löytyvät osoitteessa <https://metsatiede.org/apurahat/>.

7. VARAINHANKINTA

Seuran tärkein tulonlähde on sen hallinnoimien rahastojen tuotto. Tärkeimmät ulkoiset tulolähteet ovat varsinaiset ja kannattajajäsenmaksut, julkaisutoiminnan valtionapu ja Silva Fennican artikkelimaksut. Metsätieteen aikakauskirjan julkaisukulut katetaan osin Seuran Juhlarahastosta. Mahdollinen Silva Fennican alijäämä katetaan myös Juhlarahastosta. Muutoin Seuran hallinnoimien rahastojen tuotto on tarkoitettu ensisijaisesti käytettäväksi Seuran apurahatoimintaan. Tarvittaessa Juhlarahaston tuottoa voidaan käyttää myös Seuran toimintamenoihin, erityisesti yleisötilaisuuksien järjestämiseen. Rahaston käyttö Seuran toimintamenoihin pyritään kuitenkin minimoimaan. Seura on pitkäjänteinen sijoittaja. Seuran hallinnoimien rahastojen varat sijoitetaan hajautetusti kohtuullisella riskillä tuottaviin kohteisiin. Seura suosii kestäviä sijoituskohteita.

8. MUU TOIMINTA

Seura osallistuu aktiivisesti avoimesta tieteestä käytävään keskusteluun ja välittää tietoa avoimesta tieteestä metsäntutkimusyhteisössä. Seura osallistuu myös kansallisten avoimen tieteen linjausten laatimiseen työryhmien jäsenyyden ja lausuntojen kautta.

Seura on Tieteellisten seurain valtuuskunnan, Suomen tiedekustantajien liiton, IUFRO:n (International Union of Forest Research Organisations) ja ALPSP:n (Association of Learned and Professional Society Publishers) jäsen. Silva Fennica on lehtijäsen COPE:ssa. Seura maksaa myös Silva Fennican päätoimittajan ja toiminnanjohtajan jäsenmaksun European Association of Science Editors (EASE) -yhdistyksessä. Seura osallistuu tutkimuksesta ja tieteellisestä julkaisemisesta käytävään keskusteluun näiden sidosryhmien piirissä.

Seura osallistuu IUFRO:n toimintaan erityisesti työryhmän 9.01.06 ”Forest Science Publishing” kautta, jonka varakoordinaattoreina toimivat Seuran toiminnanjohtaja ja yksi Silva Fennican aiheoimittajista.